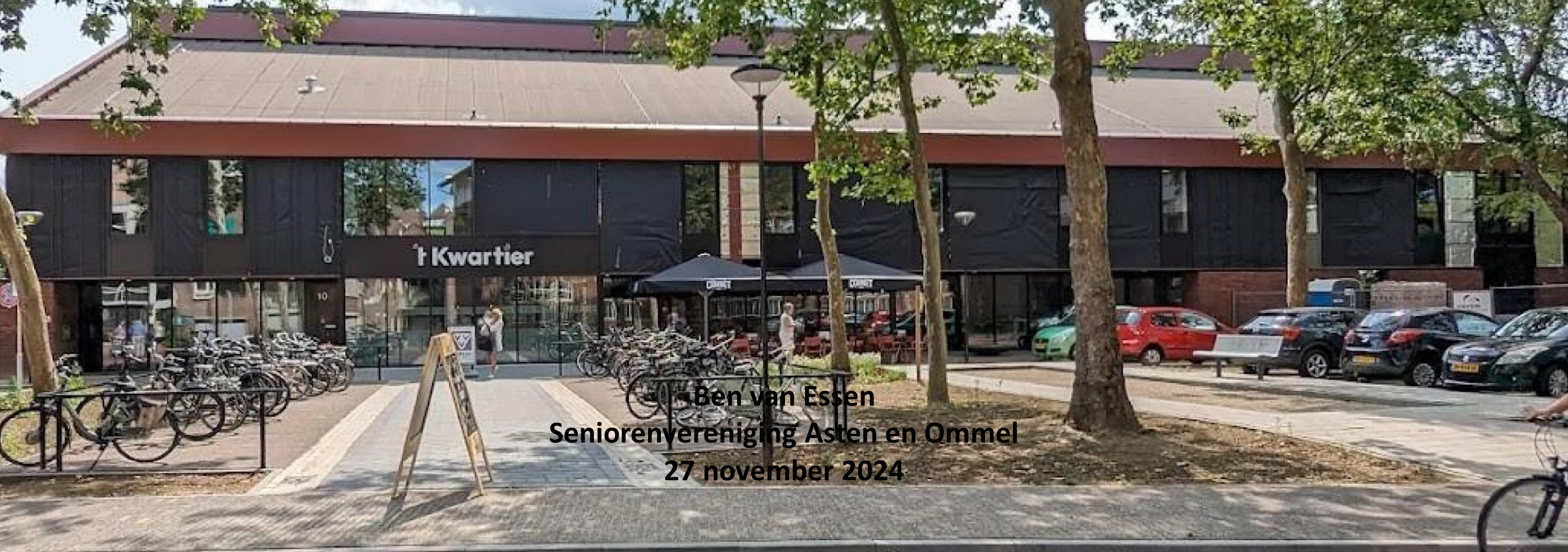

Fijn ouder worden in Asten, wat kunnen we zelf?

Ben van Essen
Seniorenvereniging Asten en Ommel
27 november 2024

Ben van Essen

Socioloog

- LaefHoês America
- Rvt Koepel Zorgcoöp. ZN
- NLZVE
- LVKK-adviseur

Bijdragen aan gemeenschapskracht: *de positieve energie die vrijkomt als mensen elkaar helpen om hun doelen te bereiken door hun middelen te delen.*

Agenda

- 1. Zorg-lijke ontwikkelingen**
- 2. Naar zorgzame gemeenschappen: Brabant voorop**
- 3. Het verhaal van t LaefHoês en America Left**
- 4. Wat**

we zelf kunnen

1. Zorg-lijke ontwikkelingen

zaterdag 9 november 2024 > delimburger.nl

ACHTERGROND ZORG

'Professionals alleen voor wie hen echt nodig heeft'

Wie acuut zorg nodig heeft, is steeds meer aangewezen op het eigen netwerk. De Zorggroep scherpt momenteel de voorwaarden aan voor 'professionele alarmering', waardoor er bij cliënten in nood geen professional langskomt, maar een mantelzorger wordt gebeld. Ook als die bijna 100 kilometer verderop zit.

VENLO/VENRAY
DOOR ALBERT JANSSEN

Je moet tegenwoordig behoorlijk ernstig ziek zijn, wil je bij De Zorggroep nog in aanmerking komen voor professionele alarmering: voor een persoonlijke alarmknop waarmee je in een noodsituatie meteen een verpleegkundige kunt oproepen. Wie bijvoorbeeld parkinson heeft of ALS, een zware beroerte (CVA) heeft gehad - cliënten met een hoog valrisico - of met zware hartklachten thuiszit, en geen sociaal netwerk heeft binnen een straal van 100 kilometer, krijgt bij acute nood nog wel een professional over de vloer. Maar dan moet de situatie 'levensbedreigend' zijn. Letterlijk staat in de voorwaarden: 'Het hebben van een sociaal

netwerk wat niet in de buurt woont (maar wel binnen een straal van 100 kilometer), is geen reden om in aanmerking te komen voor professionele alarmering.' Wie in Maashee wohnt en een kind heeft in Breda bijvoorbeeld, kan daar dus in principe geen beroep meer op doen.

Noodzaak

Volgens De Zorggroep is die aanpassing nodig. Het aantal complexe en langdurige zorgvragen stijgt, terwijl het aantal professionals afneemt. 'Om de thuiszorg voor iedereen beschikbaar te houden, is het belangrijk om onze processen regelmatig te evalueren en bij te stellen', aldus een woordvoerder. 'Het is noodzakelijk om te richten op cliënten met een medische noodzaak, zodat

zorgprofessionals beschikbaar blijven voor wie hen echt nodig heeft. Een wijkverpleegkundige stelt de medische noodzaak vast.' En dus komt de acute, niet-planbare zorg straks voor een groot deel terecht op de schouders van familieleden, bureu en vrienden. Ook al wonen die een heel eind weg. En ook al hebben zij wellicht een hoop andere (zorg)taken. Kun je dat wel van hen vragen? De voorwaarde van 100 kilometer is volgens de woordvoerder 'een richtlijn'. Het gaat er volgens haar met name om dat sprake moet zijn van een medische noodzaak. Voor wie dat niet geldt, maar voor wie het dragen van een noodknop wel een veilig idee is, is er de sociale alarmering waarbij in eerste instantie iemand uit de eigen omgeving wordt ingeschakeld.

> delimburger.nl zaterdag 9 november 2024

ZIEKENHUIZEN

Groot tekort aan medisch personeel

VENLO
DOOR SUNA SOYSÜREN

De vijf ziekenhuizen in Limburg kampen met een groot tekort aan verpleegkundigen en medisch specialisten. Het aantal vacatures tussen 1 januari en 1 oktober bedroeg 478. Ten opzichte van een jaar geleden is dat aantal weliswaar iets afgenomen, dat is geen reden tot optimisme. Interim-manager P&O van het Zuyderland Ronald Cuneet werkt al meer dan dertig jaar in de zorgsector, maar dit gejaag op zorg-

medewerkers heeft hij niet eerder meegemaakt: „Iedereen vist in dezelfde vijver.” De komende jaren wordt het alleen maar moeilijker om meer handen aan het bed te krijgen. Door uitstroom vanwege leeftijd moeten de Limburgse ziekenhuizen honderden zorgmedewerkers vervangen. Bij een enquête van de FNV onder 1150 zorgmedewerkers gaf bovendien bijna driekwart aan om uiteenlopende redenen te overwegen de zorg te verlaten.

ECONOMIE // 20-21

DRIE TON

Noodverband tegen tekort aan personeel GGD

VENLO/ROERMOND
DOOR LEON JANSSEN

Gemeenten in Noord- en Midden-Limburg gaan het overschot van de veiligheidsregio dit jaar, een kleine drie ton, gebruiken als eerste noodverband voor de personeelskrapte bij de GGD in die regio. Daarnaast zullen ze zelf nog een aanzienlijk bedrag moeten bijleggen.

Door een nijpend tekort aan personeel is de GGD Limburg-Noord niet meer in staat zijn wettelijke en kerntaken op alle vlakken verantwoord uit te voeren. De gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) luidde daarover voor de zomer de noodklok.

Ziekteverzuim

Het tekort is onder meer veroorzaakt door hoog ziekteverzuim, vertrek van personeel en een toename van het aantal taken. Daarnaast was er de GGD veel tijd kwijt aan incidentele zaken als de coronapandemie, apenpokken en de opvang van ontheemden. Het personeelsbestand en het beschikbare geld voor al die taken groeiden echter niet mee, stelt de GGD.

De GGD is bezig met een plan om het personeelsbestand weer op sterkte te krijgen, zodat de taken weer naar behoren uitgevoerd kunnen worden. Zoals het er nu uitziet, zullen de gemeenten daarvoor flink in de buidel moeten tasten. Eerder werd gesproken over een bedrag

van 4,5 miljoen euro jaarlijks. De verantwoordelijke wethouders van alle deelnemende gemeenten vergaderen 6 december over het herstelplan en de financiële gevolgen daarvan.

Vooruitlopend daarop hebben de wethouders besloten het overschot van de veiligheidsregio (brandweer, rampenbestrijding en GGD) van dit jaar te gebruiken om de eerste nood bij de GGD te ledigen. Het gaat om een bedrag van 269.000 euro.

De gezondheidsdienst wil daarvoor onder meer twee artsen voor de jeugdgezondheidszorg en infectieziekten, enkele verpleegkundigen en een assistent aantrekken. Die zouden al op 1 januari komend jaar aan de slag moeten gaan. De (loon)kosten voor de eerste twee maanden, 140.000 euro, worden betaald uit het overschot.

Verder wordt een deel van het bedrag besteed aan de inhuur van extern personeel om vier weken lang vaccinaties uit te voeren. Als daar GGD-verpleegkundigen voor zouden moeten worden ingezet, zouden die minder tijd kunnen besteden aan bijvoorbeeld de jeugdgezondheidszorg, waardoor de wachtlijsten daar zouden oplopen.

Efficiëntie

Het laatste deel van het overschot wil de GGD gebruiken om te kijken hoe de algemene gezondheidszorg efficiënter aangepakt kan worden. Daaronder vallen onder meer kinderopvang, infectieziektebestrijding, technische hygiënezorg en seksuele gezondheid.

Het gevreesde 'zorginfarct' is er al. Wie ermee te maken krijgt? Dat is een kwestie van toeval

Essay | Zorg wordt schaars De gezondheidszorg kan het werk niet meer aan. Een rigoureuze omwenteling is nodig. „We zullen tegen mensen moeten zeggen: wat je zelf kunt, zul je zelf moeten doen.”

 Liza van Lonkhuyzen & Frederiek Weeda 25 november 2022

 Leestijd 7 minuten

De gezondheidszorg is 'op', er zit geen rek meer in. 120.000 Nederlanders wachten volgens toezichthouder NZa langer dan normaal op een operatie. Er zijn 80.000 zorgmedewerkers te weinig. Afdelingen spoedeisende hulp sluiten soms een paar keer per dag hun deuren omdat ze vol liggen.

Ons zorgsysteem loopt vast. We staan voor een enorme uitdaging om de zorg voor onze inwoners op een duurzame manier te organiseren.

- Vergrijzing /toenemende zorgvraag kunnen we niet overlaten aan mantelzorgers. Een deel van hen is nu al overbelast.
- 1 op de 7 werkenden werkt in de zorg (17 %). In 2040 moet dat 1 op de 4 zijn. Er zijn al flinke personeelstekorten en die worden alleen maar groter
- Zorg en ondersteuning zit in de praktijk klem in de hoeveelheid regels en richtlijnen.
- Instituties en voorzieningen slagen er te vaak niet meer in om te doen waarvoor ze bedoeld zijn. (Jet Bussemakers RvS)

Red de mantelzorger

We moeten weer toe naar een betrokken samenleving met sociale samenhang binnen wijken en dorpen, burens die elkaar helpen en ondersteunen.

Oplossingsrichtingen liggen vaak buiten de zorg.
(Positieve Gezondheid)

Er is gelukkig ook veel beweging in de institutionele wereld

Maar er is ook een schrikbeeld

De oplossing ligt in belangrijke mate in de **gemeenschap**

- Van een ongezonde naar een gezonde samenleving
- Voorkómen van zorg; niet wachten tot het misgaat
- Opnieuw leren samen-leven en samen-zorgen
- Kleinschalig organiseren, op buurt- of dorpsniveau
- Iedereen kan meedoen
- gericht op mensen die ondersteuning nodig hebben, maar ook op mantelzorgers, actieve en solidaire bewoners
- Bewoners weer aan het roer: zelforganisatie, eigen regie

“Als we allemaal voor elkaar zorgen is er geen personeelstekort in welzijn en zorg”

D. van Sambeek

De beweging blijft groeien

- Aantal initiatieven NLZVE groeit permanent (meer dan 2000)
- “Het aantal ‘Goed Voor Elkaar’initiatieven neemt snel toe in het zuiden van het land.”
- Groei Dorpsondersteuners

Zorgcoöperatie
Hoogeloon

Brabant voorloper

Voorzorgcirkels als antwoord op vergrijzing

DE EERSTE LIJNS Datum: 17 december
Tijd: 12:00 - 13:00 uur
Er zijn geen kosten verbonden aan dit webinar.

We doen het al

- 1 op de 3 Nederlanders zet zich in voor zijn/haar wijk of dorp
- Samen 1 miljoen uur per dag
- Economische waarde vrijwilligerswerk: 33 miljard
- Ruim 10.000 burgercollectieven

Bronnen: Motivaction/Katalys 2023, CBS, Monitor Burgercollectieven VU 2023

LaefHoês America: uniek, eigenlijk normaal, maar niet vanzelfsprekend..

https://www.youtube.com/watch?v=N6PICVZ4_gI

•

Korte historie LaefHoê America (2200 inwoners)

2011 Dorpsdokter JvD start werkgroep om opvolging te zoeken;

2013 -2017 Samen met het dorp ontwerpen en bouwen (Dorpsdagboek) 2014

Dorpsondersteuner

2017 Opening: 10 medische disciplines + Bibliotheek, Dorpskeuken, Kloostertuin, RepairCafé, Vervoer in America;

2022: start Vitaliteitscoöperatie America Left

2023: America Left neemt WMO taken over en start WLZ-zorg

2024 Van apotheek naar apaalpunt

Allemaal onder regie van het Dorp
(80 vrijwilligers)

Gemeenschapskracht: de positieve energie die vrijkomt als mensen elkaar helpen om hun doelen te bereiken door hun middelen te delen.

-
-
-

Naar (meer) zorgzame buurten/gemeenschappen

Patersysteem	Egosysteem	Ecosysteem
Verzorgingsstaat	Participatiesamenleving	We-doen-het-samenleving
Ziekte en zorg	Ziekte en zorg	Gezondheid en gedrag
Overheid is dominant	Markt is dominant	Leefwereld is dominant
Top-down	Concurrentie	Community-up
Bevoogdende overheid	Marktwerking	Samenwerking
Betalen voor zorgvoorzieningen	Betalen voor zorgprestaties	Betalen voor gezondheidswinst
Verkokerd	Verkokerd	Integraal
Publiek	Privaat	Gemengd
Rechtmatigheid	Efficiency	Maatschappelijk rendement

Randvoorwaarden voor zorgzame buurten

- In een zorgzame gemeenschap is iedereen nodig en niemand de baas
- Inwoners voelen zich medeverantwoordelijk
- Oplossingen samen ontwikkelen met de 'doelgroep'
- Voorkomen is beter dan genezen, én goedkoper
- Zoek oplossingen in de gemeenschap
- Organisaties stellen het belang van de gemeenschap boven dat van hun organisatie
- Professionals richten zich op het oplossend vermogen van individuen en gemeenschappen
- De mens staat centraal, niet het systeem of de regels

Het zou wel helpen als de overheid en de instituties meer mee werken.

Koepel werken daar hard aan.

Het gaat om **R**espect, (regel)**R**uimte, **R**ugdekking

Wat we zelf kunnen.....is best veel
(en gelukkig is er al veel in
Asten en Ommel)

Eigen verantwoordelijkheid

⑦ je netwerk onderhouden;

- Thuis in de Kluis,
- Goed voor elkaar Asten,
- Of Voorzorgcirkels, gewoon afspraken maken, een Appgroep

gerinitiatieven in hun gemeente doen. Deze keer: Oog voor Elkaar in Steensel.

“De leefwereld staat centraal! We moeten het zelf doen: omzien naar elkaar en elkaar helpen!”

Arnold Romeijnders is met dorpsondersteuner José Meijer-Castelijns hét gezicht van een

- Inspiratiedag KBO Brabant. Senioren zelf aan zet (praat vandaag over morgen)
- Durf te Vragen
- Blijf actief, DOE MEE (wandelen, fietsen, koersbal, biljarten, bridge....)
- Doe Vrijwilligerswerk (Grijs is Goud)

Omzien naar elkaar/naoberschap

- Alzheimercafé Asten

- Klusdienst voor het dorp
- Eettafel
- Vervoer (Auto-maatje, wensbus.....)
- Een beetje (meer) op elkaar letten
- Verbinders: Dorpsondersteuner of anders (per straat aanspreekpunt, buurtcirkels)
- Vier Feesten (de Buurt BBQ)

**MIJN
POSITIEVE
GEZONDHEID**

- Zorgen voor jezelf
- Je grenzen kennen
- Kennis van gezondheid
- Omgaan met tijd
- Omgaan met geld
- Kunnen werken
- Hulp kunnen vragen

DAGELIJKS
FUNCTIONEREN

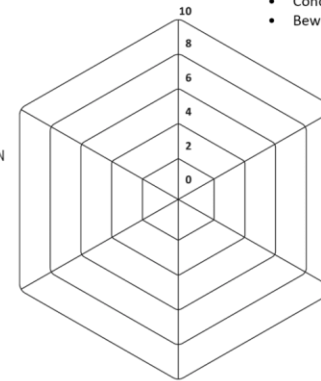
- Sociale contacten
- Serieus genomen worden
- Samen leuke dingen doen
- Steun van anderen
- Erbij horen
- Zinnvolle dingen doen
- Interesse in de maatschappij

MEEDOEN

- Je gezond voelen
- Fitheid
- Geen klachten en pijn
- Slapen
- Eten
- Seksualiteit
- Conditie
- Bewegen

LICHAAMSFUNCTIES

KWALITEIT VAN LEVEN

- Genieten
- Gelukkig zijn
- Lekker in je vel zitten
- Balans
- Je veilig voelen
- Intimiteit
- Hoe je woont
- Rondkomen met je geld

MENTAAL
WELBEVINDEN

- Onthouden
- Concentreren
- Communiceren
- Vrolijk zijn
- Jezelf accepteren
- Omgaan met verandering
- Gevoel van controle

ZINGEVING

- Zinvol leven
- Levenslust
- Idealen willen bereiken
- Vertrouwen hebben
- Accepteren
- Dankbaarheid
- Blijven leren

Wonen

- Denk op tijd na over je woonsituatie straks;
- Domotica heeft veel te bieden
- Collectieve woonvormen/
Collectief Particulier
Opdrachtgeverschap
- Wonen en zorg

Samenwerken als dorp/gemeenschap

- We hebben een sterk verenigingsleven en veel accommodaties
- Zijn we concurrenten of komen we samen verder?

America:

- Dorpscoöperatie
- Onderzoek naar bestuurlijke en gebouwelijke samenwerking

Dank voor de aandacht

Vragen?